



DECEMBER

I. Fokozott bizalmatlanság és elővigyázatosság a szeretet ünnepe előtt is!

Az utóbbi időben sajnálatos módon a megye több településén követtek el ismeretlen tettesek magukat valamely szolgáltató – többnyire víz, gáz, áram, távhő, kábel televízió, telefon – munkatársának kiadva bűncselekményeket. Általában valamilyen rutin ellenőrzésre vagy túlfizetésre hivatkozva jutnak be a lakásba, majd elterelve a házigazda figyelmét, pénzt vagy egyéb értékeket tulajdonítanak el. A lopással okozott kárt még azzal is tetézhetik, hogy az „ellenőrzésért” pénzt kérnek.

Fel szeretnénk hívni a lakosság figyelmét, hogy a szolgáltatók munkatársai formaruhában jelennek meg és sorszámozott, arcképes igazolvánnyal rendelkeznek, amelyet felszólítás nélkül felmutatnak! Abban az esetben, ha ezt mégsem teszik meg, kérni kell őket, hogy igazolják magukat. A szolgáltatók munkatársai általában a lakók hibabejelentésére, vagy a mérőórák ellenőrzése, cseréje céljából kereshetik fel a lakosságot, amit a legtöbb esetben előre, postai úton jeleznek. Fontos tudni, hogy a szolgáltatók közüzemi díjait ma már kivétel nélkül postai úton szedik be.

Az ünnepek előtti kiadások időszakában kedvezőnek hathat bármilyen pénz-visszafizetési lehetőség is, ám kezeljünk minden hozzánk becsöngető idegent kellő bizalmatlansággal, így sok kellemetlenségtől kímélhetjük meg magunkat.

II. A szén-monoxid mérgezések megelőzése érdekében

Minden fűtési szezonban hallani híreket szén-monoxid mérgezés okozta halálesetekről. Milyen tünetek figyelmeztetnek a mérgezésre? Mit tegyünk? Hogyan lehetne ezeket megelőzni?

A szén-monoxid könnyebb a levegőnél, tiszta formában színtelen, szagtalan gáz. Könnyen áthatol falakon, földrétegen, mennyezeten. Keletkezhet a földgáz tökéletlen égésekor (pl. szakszerűtlenül szerelt kazánok, bojlerok, eldugult kémények esetén). A legtöbb véletlen balesetet ez okozza. De tartalmaz szén-monoxidot a kipufogógáz, széngáz, generátorgáz.

A szén-monoxid a mindennapi életben leggyakrabban úgy képződik, hogy a fűtőberendezésben nem tökéletesen ég el a tüzelőanyag. Ha az égéstermékek elvezetése nem megfelelő, a szén-monoxid a lakásba juthat és felgyűlhet. A legtöbb szén-monoxid baleset télen történik, és minden télen történnek balesetek.

A mérgezés alattomos, mert a kezdeti tünetek sokszor általánosak, sok más betegség okoz hasonló panaszokat és a szén-monoxid mérgezés is utánozhat más kórképeket. Ezért is gyakori, hogy a beteg nem gondol a mérgezésre, panaszait bagatellizálja.

A gáz a légutakat nem izgatja, így akadálytalanul belélegezhető. A mérgezés sok esetben éjjel, alvás közben fordul elő és a betegek nem mindig ébrednek fel rá. A szén-monoxid bármilyen koncentrációban belélegezve mérgezést okoz, mert 300-szor jobban kötődik a hemoglobinhoz (ez a molekula szállítja a vérben az oxigént), mint az oxigén.

Szén-monoxid a tüdőn keresztül kerül a szervezetbe és abból változatlan állapotban távozik. Friss levegőn, egy óra alatt spontán légzés mellett távozik a belélegzett szén-monoxid 50%-a.

Tünetek (a belélegzett gáz koncentrációjától függően):

A tömény szén-monoxid belélegzése bevezető tünetek nélküli azonnali halálhoz vezet. A mérgezés azonban általában szakaszos lefolyású:

1. szakasz:

Halántéktáji lüktető fejfájás, szívdobogás érzés, szédülés, hányinger, gyomorfájdalom, esetleg zavart viselkedés. Figyelemfelhívó jel lehet az alsó végtagon kezdődő, majd kifejezettebbé váló izomgyengeség, ami később bénulásba megy át. Ebből adódik, hogy a mérgezett nem tud menekülni.

2. szakasz:

A beteg elveszti az eszméletét. Egyes esetekben az arc kifejezetten világos piros színű. Székletét, vizeletét maga alá engedheti, légzése felületessé válhat. Ebben a szakaszban fokozott a hányás általi megfulladás veszélye. A felső végtag hajlító izmaiban fokozott összehúzódás figyelhető meg, ami később görcsbe megy át. Ezt követően görcsroham alakul ki.

3. szakasz:

A görcsroham lezajlása után az áldozat eszméletlen, teljesen tónustalan az izomzat, légzésbénulás fejlődhet ki, majd beáll a halál. Súlyos szén-monoxid mérgezést követően, ha a beteg életben marad, maradandó agyi elváltozásokra lehet számítani.

Gyakori maradványtünet az agylágyulás, bénulások kialakulása. A szén-monoxid mérgezett beteg maradéktalan gyógyulása attól függ, hogy a szén-monoxid okozta oxigénhiányos állapot meddig tartott.

Ellátás:

Abban az esetben, ha járasképtelen vagy eszméletlen beteget találunk és szén-monoxid mérgezésre gyanakszunk, fontos, hogy a beteg ellátása során saját magunk védelmét tartsuk szem előtt. Ne lélegezzünk abból a gáztérből, ahol a mérgezést gyanítjuk! Még a helyiségbe lépés előtt vegyünk mély levegőt, lélegzetünket visszatartva szaladjunk be a szobába, nyissunk ablakot, szellőztessünk. Újabb friss levegőt véve, ezt követően próbáljuk meg kihozni a beteget. Semmiképpen ne kezdjük meg a beteg ellátását még a feltételezhető mérgezés helyszínén, hisz azzal a saját testi épségünket veszélyeztetnénk! Ezt követően betegvizsgálat, amennyiben szükséges légútbiztosítás, lélegeztetés, újraélesztés.

Mentőt (akár csak a gyanú esetén is) minden esetben hívjunk!

Mérgezés esetén veszélyeztetettebbek a csecsemők, gyermekek, várandós anyák, az idősek és a légzési problémákkal küzdők. A szervezet toleranciaszintje a szén-monoxidra egyénenként változó (tehát nem biztos, hogy azonos koncentrációnak kitette személyek egyszerre lesznek rosszul).

Az évről-évre bekövetkező halálesetek elkerülhetőek lennének a kémények rendszeres ellenőrzésével, a kazánok, kályhák szakember által történő beszerelésével és felülvizsgálatával. A korszerűbb kazánok, fűtési rendszerek olyan biztonsági elemekkel vannak felszerelve, amelyeknél szinte kizárt, hogy otthonunkban szén-monoxid mérgezést kapjunk.

A legolcsóbb megoldás azonban szén-monoxid érzékelő jelzőkészülék beszerzése, amely a kritikus szint felett hangjelzéssel figyelmeztet a mérgezés veszélyére. A jelzőkészülékek napjainkban könnyen elérhetőek néhány ezer forintért beszerezhetőek bármilyen ezzel foglalkozó szaküzletben, illetve nagyáruházban.

A téli fűtési szezonban minden különösebb előzmény nélkül kezdődő fejfájás, rossz közérzet, gyengeség, hányinger esetén jó, ha felmerül a szén-monoxid mérgezés gyanúja, különösen akkor, ha többen lesznek rosszul...



**Mindenkinek boldog, békés és biztonságos
ünnepeket kíván**

a

Csongrád Megyei Rendőr - főkapitányság!

EGÉSZ ÉVBEN AZ ÖNÖK BIZTONSÁGA ÉRDEKÉBEN!

Rendőrségi segélyhívó: 107

Központi segélyhívó: 112

TELEFONTANÚ: 06/80/555-111